

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การนับระยะเวลาการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ในคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท-

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ สธ ๑๐๐๔.๗/๖๓๑๘ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท” ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินเจ็ดคน และมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี ซึ่งขณะนี้การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทเป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๒๔) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามความในพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยตอนท้ายของประกาศดังกล่าวระบุว่า “ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ประกาศ ณ วันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๙”

โดยที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ และมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติว่า “กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้” จึงมีประเด็นที่ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นแตกต่างกันในการพิจารณาการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งอาจเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ เพื่อความชัดเจนในการพิจารณาเรื่องดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจึงขอหารือในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๒๔) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามความในพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ จะครบวาระการอยู่ในตำแหน่งในวันใด

๒. กรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิครบวาระการอยู่ในตำแหน่งแล้ว และอยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิชุดใหม่ ในขณะที่ยังขาดองค์ประกอบในส่วนของการกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การดำเนินการประชุมของ

คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทจะสามารถกระทำหรือไม่ และหากมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องมีการประชุมคณะกรรมการดังกล่าว มติที่ประชุมจะมีผลผูกพันที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข แต่งตั้งตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๒๔) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามความในพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ จะครบวาระการอยู่ในตำแหน่งในวันใด นั้น โดยที่ มาตรา ๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโดยไม่ได้กำหนดวิธีการแต่งตั้งไว้ การที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโดยจัดทำเป็นประกาศกระทรวงสาธารณสุข จึงเป็นเพียงการประกาศให้ทราบทั่วไปว่ามีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเท่านั้นไม่ใช่ประกาศตามมาตรา ๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่กำหนดให้มีผลใช้บังคับเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา การนับระยะเวลาการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีตามมาตรา ๘^๓ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงเริ่มนับตั้งแต่วันที่รัฐมนตรีลงนามในประกาศดังกล่าวคือวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๙ และการนับระยะเวลาการอยู่ในตำแหน่งครบสองปีต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไป เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและ

^๑มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการแพทย์หรือผู้แทน อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือผู้แทน อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้แทน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้แทน อัยการสูงสุดหรือผู้แทน อธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือผู้แทน ผู้อำนวยการกองสุขภาพจิต กรมการแพทย์ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

^๒มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นกับออกประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

^๓มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

ประสาธน์ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการนับระยะเวลาไว้ ดังนั้น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๒๔) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามความในพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงครบวาระการอยู่ในตำแหน่งในวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันก่อนหน้าจะถึงวันแห่งปีสุดท้ายอันเป็นวันตรงกับวันเริ่มระยะเวลานั้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์^๔

ประเด็นที่สอง กรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิครบวาระการอยู่ในตำแหน่งแล้ว และอยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิชุดใหม่ ในขณะที่ยังขาดองค์ประกอบในส่วนของการกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การดำเนินการประชุมของคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทจะสามารถกระทำหรือไม่ และหากมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องมีการประชุมคณะกรรมการดังกล่าว มติที่ประชุมจะมีผลผูกพันที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๗^๕ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ประกอบด้วย กรรมการสองประเภท คือ กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิครบวาระการอยู่ในตำแหน่งแล้ว และรัฐมนตรียังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิชุดใหม่ คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เหลืออยู่จึงไม่ครบองค์ประกอบของคณะกรรมการตามมาตรา ๗ ที่จะประชุมในฐานะเป็นคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทได้ ประกอบกับพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ มิได้มีบทบัญญัติให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งครบวาระการดำรงตำแหน่งแล้วอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นใหม่เข้ารับหน้าที่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งครบวาระการดำรงตำแหน่งแล้วจึงไม่มีอำนาจดำเนินงานใดๆ ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยให้ความเห็นไว้^๖ ดังนั้น ในระหว่างที่คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์

^๔มาตรา ๑๙๓/๓ ถ้ากำหนดระยะเวลาเป็นหน่วยเวลาที่สั้นกว่าวันให้เริ่มต้นนับในขณะที่เริ่มการนั้น

ถ้ากำหนดระยะเวลาเป็นวัน สัปดาห์ เดือนหรือปี มิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วยกัน เว้นแต่จะเริ่มการในวันนั้นเองตั้งแต่เวลาที่ถือได้ว่าเป็นเวลาเริ่มต้นทำงานกันตามประเพณี

มาตรา ๑๙๓/๕ ถ้ากำหนดระยะเวลาเป็นสัปดาห์ เดือนหรือปี ให้คำนวณตามปีปฏิทิน

ถ้าระยะเวลามีได้กำหนดนับแต่วันต้นแห่งสัปดาห์ วันต้นแห่งเดือนหรือปี ระยะเวลาย่อมสิ้นสุดลงในวันก่อนหน้าจะถึงวันแห่งสัปดาห์ เดือนหรือปีสุดท้ายอันเป็นวันตรงกับวันเริ่มระยะเวลานั้น ถ้าในระยะเวลา นับเป็นเดือนหรือปีนั้นไม่มีวันตรงกันในเดือนสุดท้าย ให้ถือเอาวันสุดท้ายแห่งเดือนนั้นเป็นวันสิ้นสุดระยะเวลา

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๖บันทึก เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ (คณะกรรมการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยซึ่งครบวาระการดำรงตำแหน่งแล้วตามมาตรา ๑๑๐ มีอำนาจ

ต่อจิตและประสาทขาดองค์ประกอบในส่วนของการทรงคุณวุฒิจึงประชุมไม่ได้ และไม่
จำต้องพิจารณาว่ามติที่ประชุมจะมีผลผูกพันที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๑

ดำเนินงานต่อไปจนกว่าคณะกรรมการดำเนินการฯ ชุดใหม่เข้ารับหน้าที่ได้หรือไม่) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๖๙ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๓๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
(เรื่องเสร็จที่ ๗/๒๕๓๑) บันทึก เรื่อง องค์คณะของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคตามมาตรา ๙ แห่ง
พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ที่ นร ๐๖๐๑/๘๕๗ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๓๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๔๒๖/๒๕๓๑)
บันทึก เรื่อง การนับองค์ประชุมของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาด่วนมาก ที่ นร ๐๖๐๑/๕๖๔ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๓๖ ถึงสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๒๕๑/๒๕๓๖) และบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การนับองค์
ประชุมคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสีย ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/
๑๔๓๓ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๗ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๘๗๗/๒๕๔๗)